

Universitätsbibliothek Paderborn

**Resolutiones disputationum de Jndulge[n]tiarum virtute
F. Martini Lvther Avgvstiniani Vittenbergensis**

Luther, Martin

[Wittenberg], 1518

VD16 L 5787

Con: XVI. Videntur/ infernas/ purgatorium/ c[o]elum differre: sicut
desperatio/ prope desperatio/ securitas differunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32315

Auxiliū & horrendus gemitus, sed nescie vnde petat auxilium.
Hic est anima expansa cum Chfo, ut dinumerentur omnia ossa eius. Nec est vll⁹ angulus in ea, non replet⁹ amaritudine amarissima, horrore, pauore, tristitia, sed h̄is omnibus non nisi gemitis. Et ut dem simile virūc⁹, si sphera transeat super lineam rectam, quilibet pūctus lineę tactus, totā fert sphērā; non tamē comprehendit totā sphērā. Ita anima in suo punto: dū tangitur a transiente inundatione eterna, nihil sentit & bibit, nisi eternā pœna, sed non manet, iterū em transit. Igitur si viventib⁹ contingit illa inferorum pœna, i.e. ito lerabilis ille paupor & inconsolabilis: multo magis anima in purgatorio videſ talis esse pensa, sed continua. Et hic ē ignis ille internus multo atrocior, q̄ exterr⁹. Qd⁹ si quis ista non credit, non contēdimp⁹, sed id tm̄ efficiamus, q̄ illi veniarū pœnes / multa dicūt q̄ vlp ignorat vel dubitavit / nimis audacter, Magis em credendū est experis in h̄is, q̄ illis inexperris.

¶ Sexto ad id facit auctoritas ecclesie, que canit. Libera eos de ore leonis / ne absorbeat eas tartarus. Itē a porta inferi, quia b⁹ verbis / certe videatur significari / esse animas velut iā i porta, & inroitu damnationis & initio inferni / qd⁹ dixi ppe desperationē esse, nec vana esse verba ecclesie credo.

C CON : XVI.

Videntur / infernas / purgatorium / celum differre: sicut desperatio / prope desperatio / securitas differunt.

¶ Siquis duras pcedentes conclu: veras putauerit, hāc quoque facile admittit / imo, cū in celo credamus regnare pacem, gaudium & securitatē in luce dei, in inferno vero contra seruire desperationē, dolorē, & horribilē fugā in tenebris exterioribus.

Purgatoriū vero sit mediū inter virūc⁹, sc̄ in ut ppius sit in inferno q̄ celo (quia non habent gaudium & pacem, imo nihil de celo participant). Cū ponatur esse adē pœna cū in inferno, sola duratione differēt) satis pater / q̄ & in ipso sit desperatio, fuga, horror & dolor. Sed addidi ppe desperationē dicens / quia tandem cessat illa desperatio. Alioquin reuera / dū ē in illo anima non sentit, nisi desperationē, non q̄ desperet, sed q̄ in tāta est perturbatione & confusione pauporis: vt non sentiat se se sperare. Solus sp̄us adiuuat ibi q̄ maxime infirmitatē eoꝝ in genitib⁹ inenarrabilib⁹ p̄ eis interpellans. Sic em̄ sit & tentatis in hac vita, vt resciat an speret vel desperent, imo sibi desperare videntur;

videtur: solo superflite gemitu p auxilio. Ex quo agno no
ipi, sed alii intelligunt eos adhuc sperare, sed omitto verbosius
de ea re loqui, q est obstrusus. Cuma ne & mihi obiectum veniales
questores, q sine probatione loquor, q q non ut illi alero, q
ignoro, s d dispergo & queror: & eorum presumptam certitudinem:
dubia imo nullam esse concedo.

CON: XVII.

Necessariū videtur/ animab⁹ in purgatoriō/ sicut
minui horrōre/ ita & augeri Chanatem.

¶ Et hēc nititur pcedentibus tribus Conclu: Sed tñ declareas
musca, & ponamus (sicut cōpimus) animarū decedentū tria
gnā. Primiū earū/ quae sunt fide oīno vacuē (i. damnatē)
has necesse ē i morte excipi summo horrōre & desperatione:
tuxa illud, virū iniustū mala capient in interitu. Et iterū. Mors
peccator⁹ pessima, scz quia non habet fiduciam in deo: id
comphendit eosira. Secundiū. earū/ q sunt fide oīno plenæ
atq perfectę (i. beatę) hos necesse ē in morte excipi summa se
curitate & lēticia, iuxta illud, Iustus cū cōfiterit non collidetur,
dñs em̄ supponit manū suā. Et iterum. Preciosa in conspectu
dñi mors inctōr⁹ eius. Et iterum. Iustus si morte poccupatus
fuerit, in refrigerio erit. Et causa vtriuscē, quia iniustas inu
nit qđ timuit: timuit autem semper morte & poenā. Iustus autē
satur huī vite/maxime cupiuit dissolui, ideo desiderium ciu
tributū est ei. Ille non dimidiavit dies suos, Itēltra perfectū
plongauit in colatū suū/ ideo qđ ille horret, iste querit/diuers
issimo studio affecti, qđ illi summus horrōre est: huic ē sum
mū lucrū & gaudiū. Terciū earū/ quę sunt fide imperfectę/
& hēc varię dfferentes inter plenā & nullā fidē. Cedo autem non
negari ab vīlo: quasdā anias imperfectae fidei decedere, sed tñ
infra id stradebimus latius. Igitur cū imperfectio fidei sit nis
hil aliud/nisi imperfecta nouitas vitę in spiritu: & adhuc reli
quī de vetustate carnis & Adę (Si cū esset pfecta non timeret
poenā, nec inuite moreretur: aut cū affectu terreo huius vitę
migraret) clarū videtur/ nīah⁹ necessariū esset, non solū tol
lere penas, sed etiā addere pfectiōē nouitatis: & tollere resi
diū vetustatis (i. amorē vitę & timore mortis atque iudicij) nā
q̄tūcūq tolleretur pena (si esset possibile) non per hanc ob
lationē esset sana, sicut nec in ista vita per ablationē peccati
solā/ q̄s melior fit, sed p additionē grē & remotionē peccati,
quare & illis primo peccatiū auferendū est (i. imperfectio fidei
spēi charitatis).

F